

Eduard Zagozda - Edi

Gospod Eduard Zagozda se je rodil 17.9.1935 v Celju in se po končani osnovni šoli leta 1949 vpisal na Industrijsko kovinarsko šolo v Celju, kjer se je leta 1950 priključil modelarski sekciji, ki jo je vodil prvi inštruktor modelarstva v Celju, g. Milan Kos. Po končani šoli, se je leta 1952 zaposlil kot orodjar v tovarni Emo v Celju. Na tem delovnem mestu je ostal vse do upokojitve leta 1994.

V Celju in bližnji okolici boste najbrž težko našli »pravega« modelarja, ki še ni slišal za Edija, kot ga že vseh 50 let kličejo vsi »njegovi« modelarji

in prijatelji. Ko ga boste srečali na ulici, ga najbrž sploh ne boste posebej opazili. Skromen in tih, nikoli ni vzbujal posebne pozornosti. Mogoče bo preprosto najbolje, da ga brez vsakega olepševanja in povsem iskreno poskusim opisati tako, kot sem ga kot mentorja in človeka uspel spoznati v dobrih 40 letih.

Z Edijem sem se prvič srečal jeseni leta 1972, ko sem kot učenec tretjega razreda IV. Osnovne šole Celje prvič prestopil prag njegove modelarske delavnice na Mariborski cesti. Modelarske tečaje sem zelo rad obiskoval in brez posebnega razloga nikoli nisem zamudil ur, namenjenih delu v delavnici, kaj šele delu na terenu, ko smo pod Edijevim vodstvom v zraku ali na vodi preizkušali naše modele. »Tovariš Edi« nam je bil resnično pravi »modelarski ata«. Kljub temu, da je tudi od nas, »začetnikov«, pričakoval resno delo, nam je z nasmehom odpuščal vse male vragolije, ki smo jih kdaj ušpičili. Z neskončno potrpežljivostjo in brez vsake nejevolje nam je vse, česar nismo razumeli, pojasnil in praktično pokazal tolikokrat, kot je bilo potrebno. Kvaliteto njegovega teoretičnega in praktičnega znanja in ustreznost pravilnost pristopa potrjujejo številni odlični rezultati njegovih učencev. Kdo ve, koliko pozitivnih značajskih lastnosti in spretnosti, ki so nam tako ali drugače pomagale v življenju, smo pridobili z njegovo pomočjo?

Prepričan sem, da je ves čas zelo skrbno spremljal naše delo in razvoj, saj se mi je vedno zdelo, da prav za vsakega od nas ve, kaj zna in česa je sposoben, zato nam je lahko vedno priskočil na pomoč, ko so naloge za naše znanje in spretnosti, postale pretežke. Nikoli nam ni bilo dolgčas in pri vsaki »učni uri« smo se naučili česa novega. Delo v delavnici in na terenu je bilo resno in organizirano, vendar kljub temu povsem sproščeno. Čeprav je delo mentorja ves čas opravljal povsem prostovoljno, nas je na lastne stroške z osebnim avtomobilom vozil na treninge in tekmovanja.

Modelarske tečaje sem obiskoval neprekinjeno do leta 1980, ko sem se zaradi popoldanskega pouka na srednji Elektrotehnični šoli v Celju in pomanjkanja časa z modelarstvom nehal ukvarjati. Kljub temu, da dobrih dvajset let zaradi študija, službe in družine nisem imel časa za resno ukvarjanje s hobijem, na modelarstvo nisem pozabil. Ko sem leta 2003 spet uspel najti dovolj prostega časa, sem najprej obiskal Edijevo modelarsko delavnico. Takoj sem dobil občutek, kot da se je tam ustavil čas. Vse je bilo tako, kot takrat. Še danes, Edi obdan z otroci in mladostniki, trikrat tedensko nesebično deli nasvete in pomaga „začetnikom“, kakor tudi bolj ali manj „izkušenim“ modelarjem. Kot takrat, ko sem leta 1979 med pionirji osvojil naslov prvaka republike Slovenije, mi je spet pomagal, da sem v kategoriji članov leta 2006 postal državni prvak tudi v samostojni Sloveniji.

Vsa ta leta je Edi ostal preprost in skromen, kakršen je bil. Kljub številnim uspehom in priznanjem se sploh ni spremenil. Modelarstvo, posebej pa mentorsko delo z mladimi, mu poleg družine v življenju pomeni največ, zato mu kljub zrelem letom energije za delo z mladimi nikoli ne zmanjka. Če si boste vzeli čas za klepet z njim, bo z vami vedno z veseljem spregovoril o modelarstvu in tehniki, kakor tudi o njegovi hčerki, vnukinji in pravnukinji, na katere je zelo ponosen. Tudi po tem, ko mu je huda bolezen mnogo prezgodaj vzela ženo in je doma ostal sam, njegovo delo z mladimi ni zastalo.

Upravičeno se bojim, da v Celju na področju modelarstva Edi ne bo imel naslednika, ki bi lahko tako predano, strokovno in uspešno nadaljeval njegovo delo. Živimo v povsem drugih časih, ko v vsakdanjem stresu velikokrat preprosto ne zmoremo in ne znamo najti časa zase, kaj šele za druge. Edi pa s svojim delom, energijo in odnosom do soljudi, pooseblja nekatere pomembne vrednote, ki jih nikoli ne bi smeli pozabiti. Tudi ali pa predvsem zaradi tega, smo lahko Celjani, na „ljudi“ kot je Edi, zelo ponosni

S spoštovanjem,

Milovan Stropnik,
univ. dipl. ing. elektrotehnike

Celje, 6.3.2013

Predlog za podelitev zlatega celjskega grba

V imenu sedanjih članov modelarskega društva Vodomec Celje in številnih nekdanjih članov modelarskega društva Ljudske tehnike Emo Celje predlagam, da se g. Eduardu Zagozdi, rojenemu 17.9.1935, stanujočemu na naslovu Mariborska cesta 76a, Celje, podeli zlati celjski grb za 50 let neprekinjenega prostovoljnega mentorskega dela z otroki in mladino na področju letalskega in ladijskega modelarstva, ki nedvomno predstavlja velik in zelo pomemben prispevek k pospeševanju tehnične kulture mladih v občini Celje.

Poleg predmeta tehnika in tehnologija v osnovni šoli, predstavlja interesna dejavnost modelarstva odlično priložnost za razvoj otrokovih spretnosti in oblikovanje značajskih lastnosti, kot so natančnost, spretnost, domiselnost za reševanje konstrukcijskih problemov, potrpežljivost, kolektivnost in zdrav tekmovalni duh, poleg tega pa nudi priložnost za praktično uporabo pridobljenega znanja. V ladijskem, letalskem, raketnem in avto modelarstvu otroci in mladostniki spoznavajo predvsem naravne zakonitosti aerodinamike, areostatike, hidromehanike, različne materiale in njihove lastnosti, konstrukcijske zakonitosti, statiko in različne tehnologije obdelav materialov.

Da bi pri otroku lahko odkrili in vzpodbudili vse te njegove spretnosti so potrebni mentorji, ki imajo poleg pedagoških sposobnosti tudi veliko teoretičnega in praktičnega znanja z določenega področja modelarstva. Eden takšnih mentorjev je vsekakor g. Zagozda.

Začetnik modelarstva v Celju je bil g. Milan Kos, ki je prvi opravil izpit za inštruktorja modelarstva in v prostorih Industrijsko kovinarske šole v okviru Ljudske tehnike, ki je bila kot samostojna organizacija ustanovljena leta 1948, ustanovil modelarsko sekcijo, ki se ji je leta 1950 priključil tudi g. Zagozda. Od leta 1954 do 1963 je ta modelarski krožek deloval v prostorih Aerokluba Celje, katerega član je bil kot jadralni pilot nekaj let tudi g. Zagozda.

Gospod Zagozda je 21. junija 1963 prevzel mentorstvo novo ustanovljenega modelarskega krožka pri Ljudski tehniki Emo Celje, katerega prvi predsednik je bil g. Ciril Pušnik. Modelarski krožek je

bil sprva namenjen predvsem otrokom zaposlenih v podjetju Emo, kjer je kot orodjar delal tudi g. Zagozda. Ljudska tehnika se je leta 1972 preimenovala v Zvezo organizacij za tehnično kulturo Slovenije, modelarski krožek pa je pod njenim okriljem kljub kar šestim selitvam modelarske delavnice neprekinjeno deloval vse do leta 2007. Tega leta je g. Zagozda s podporo nekaterih izkušenih modelarjev in prijateljev ustanovil društvo Klub modelarjev in maketarjev Vodomec Celje, ki je v register društev, ki ga vodi Upravna enota Celje vpisan od 30. 7. 2007. Od tedaj deluje modelarsko društvo v občinskem poslopju na naslovu Stara Dečkova cesta 10, kjer ima prostore tudi Kulturno prosvetno društvo Svoboda Celje.

Glavni namen modelarskega kluba Ljudske tehnike Emo in njegovega naslednika Kluba modelarjev in maketarjev Vodomec Celje je bil ves čas predvsem tehnična vzgoja otrok in mladine. Letos tako mineva 50 let neprekinjenega izobraževanje otrok in mladine na področju letalskega in broderskega modelarstva v občini Celje pod mentorstvom g. Zagozde. Vsa ta leta se je delo v modelarski delavnici pod njegovim mentorstvom odvijalo trikrat tedensko od 16:30 do 19:30 ure. Modelarski klub je imel ves čas več kot 40 članov, od katerih je bilo približno tri četrtine otrok in mladostnikov. Mladi modelarji so se poleg dela v modelarski delavnici vsa leta aktivno udeleževali regijskih, republiških, državnih in mednarodnih tekmovanj v letalskih kategorijah A1, A2, gumenjaki, »penjači« F1C, U-kontroli, sobni modeli in radijsko vodeni jadralni modeli ter v broderskih kategorijah jadrnice G kategorije in motorni čolni MČ-1, MČ-2 in MČ-3.

Vseh uspehov, ki so jih modelarji pod mentorstvom g. Zagozde dosegli na teh tekmovanjih na tem mestu ni mogoče naštet. O dosežkih posameznikov in ekip modelarskega društva pričajo številna priznanja in pokali, ki krasijo stene in police modelarske delavnice, še mnogo več pa jih je spravljenih v predalih in pri modelarjih doma, saj za njih v delavnici ni dovolj prostora. Kljub brskanju po arhivih nam ni uspelo prešteti vseh odličnih uvrstitev med najboljše tri na regijskih, državnih, balkanskih, evropskih in svetovnih prvenstvih.

Kot primer lahko na tem mestu navedem le nekaj dosežkov enega izmed najboljših dolgoletnih celjskih letalskih modelarjev, Marjana Klenovška, ki je od leta 1967 do leta 2009 kot član modelarskega društva pod mentorstvom g. Zagozde v različnih kategorijah dosegel kar 51 uvrstitev med najboljše tri na tekmovanjih vse od regijskih do svetovnih prvenstev. Med temi uspehi je kar 7 naslovov prvaka Republike Slovenije in 3. mesto na Svetovnem prvenstvu 2001 v ZDA, ki ga je dosegel kot član državne reprezentance Republike Slovenije za prosti let v kategoriji gumenjakov. Med številnimi priznanji, ki jih je Marjan Klenovšek prejel za svoje uspehe, bi omenil le priznanje Letalske zveze Slovenije za športnika leta 2001 v kategoriji letalsko modelarstvo - prosti let in dve priznanji za športne uspehe Športne zveze Celje v letih 2001 in 2002.

Veliko odličnih rezultatov beležijo tudi številni drugi dolgoletni člani modelarskega kluba pod vodstvom g. Zagozde, med katere nedvomno sodijo Branko Leskošek, Martin Klančičar, Peter Bezgovšek, Stanko Fartelj, Milan Mastnak, Roman Robič, Sinjo Zarič in številni drugi.

Več deset tisoč ur prostovoljnega mentorskega dela, ki jih je v 50 letih g. Zagozda posvetil delu z mladimi, pa se vsekakor ne odraža le v odličnih dosežkih na številnih modelarskih tekmovanjih. V brošuri, ki jo je leta 1978 ob 30-letnici delovanja izdala Ljudska tehnika Emo Celje, najdemo podatek, da je bilo v tem času organiziranih kar 42 modelarskih A in B tečajev, na katerih je bilo prisotnih kar 354 tečajnikov. O poteku in vsebini dela in izobraževanja najdemo ogromno podatkov tudi v dnevnikih, ki jih je vsa leta lastnoročno vodil g. Zagozda. Njegov prispevek k razvijanju kvalitet, potrebnih za tehnične poklice, kot so ročne spretnosti, prostorska predstavljalnost, estetski čut in vzpodbujanje mladih k inovativnosti in povezovanju znanj je nedvomno ogromen.

V času bivše države Jugoslavije je g. Zagozda za delo na področju tehnične kulture leta 1981 prejel bronasto, leta 1983 pa srebrno plaketo Borisa Kidriča, prav tako pa je leta 1983 za dolgoletno delo prejel zlati znak Zveze letalskih organizacij Slovenije. Za več kot 20 let dela v samostojni Sloveniji pa do sedaj priznanja še ni prejel.

Gospod Zagozda bo s svojim prostovoljnim delom z mladimi brez dvoma nadaljeval, dokler mu bo zdravje to dopuščalo. Tako kot zadnjih 50 let, ga lahko še vedno trikrat tedensko najdete v modelarski delavnici, sredi skupine otrok in mladostnikov, ki jim pomaga pri prvih korakih in nadaljnjem delu na področju modelarstva.

Na osnovi kratke predstavitve vsebine in pomena njegovega dela, v imenu vseh pobudnikov za vložitev predloga za podelitev zlatega celjskega grba, iskreno upam, da bo pristojna komisija opredelila vlogo kot utemeljeno in s priznanjem nagradila življenjsko delo g. Eduarda Zagozde.

S spoštovanjem,

Milovan Stropnik,
univ. dipl. ing. elektrotehnike

Celje, 30.1.2013

Priloge:

- fotografije treh priznanj za delo na področju tehnične kulture
- kopija strani v dnevniku aktivnosti modelarskega kluba iz leta 1987

Pripis:

V četrtek, dne 11. aprila 2013 je gospodu Zagozdi župan Mestne občine Celje podelil priznanje Srebrni celjski grb za 50 let neprekinjenega prostovoljnega mentorskega dela z otroci in mladino na področju letalskega in ladijskega modelarstva. Čestitamo!

